

Handläggare
Ted Sandqvist
Telefon: 08-508 33 903

Till
Utbildningsnämnden
2014-12-18

Ansökan om medgivande att fullgöra skolplikten på annat sätt

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden avslår ansökan i enlighet med de skäl som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Utbildningsnämnden uppdrar åt Stockholms stads juridiska avdelning, att enligt tidigare fullmakt, föra utbildningsnämndens talan i allmän förvaltningsdomstol i det aktuella ärendet.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
T.f. utbildningsdirektör

Håkan Edman
Grundskoledirektör

Sammanfattning

VH har erhållit en projektanställning i ca tre månader i Thailand. Kajsa Reimers tre barn och deras far ska följa med. Barnen ska läsa vid Svenska skolan i Hua Hin. Rektor har avslagit ansökan om ledighet. Familjen har därefter inkommit med en ansökan om medgivande om fullgörande av skolplikten på annat sätt. En sådan ansökan kan beviljas om verksamheten framstår som ett fullgott alternativ till den utbildning som annars står barnet till buds enligt föreskrifterna i skollagen, om behovet av insyn i verksamheten kan tillgodoses, och om det finns synnerliga skäl.

Förvaltningen anser att ansökan bör avslås då förutsättningarna för medgivande inte är uppfyllda.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelning.

Bakgrund

XX och ZZ har ansökt om ledighet för sina tre barn för vistelse i Thailand under perioden 8 januari 2015 – 28 mars 2015. Rektor vid Eiraskolan respektive Rålambshovs-skolan har avslagit ansökan om ledighet.

Ärendet

Den 11 nov 2014 inkom familjen med en ansökan om medgivande att fullgöra skoplikten på annat sätt under aktuell period (se bilaga 1). En sådan ansökan ankommer på utbildningsnämnden att fatta beslut om.

Familjen har under ärendets handläggning bland annat uppgett följande. VH har erhållit en projektanställning vid Nilsson Medical & Media Consulting under perioden v. 3 – v. 13 2015 (se bilaga 2). Hennes före detta make kommer att följa med på resan men är inte involverad i projektet. Barnen ska under perioden gå i Svenska skolan i Hua Hin (se bilaga 3). Familjen menar att synnerliga skäl föreligger då barnens ska få vara tillsammans med sina föräldrar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Skolplikt och ledighet

Av 7 kap. 2 § skollagen (2010:800) framgår att barn som är bosatta i Sverige har skolplikt. Skolplikten ska fullgöras i grundskolan. Enligt 7 kap. 18 § skollagen får en elev i grundskolan beviljas kortare ledighet för enskilda angelägenheter. Om det finns synnerliga skäl får längre ledighet beviljas. Enligt skollagen är det rektor som har att fatta beslut om ledighet. Rektors beslut kan inte överklagas och utbildningsnämnden kan inte heller överpröva rektors beslut.

Fullgörande av skolplikten på annat sätt

Av 24 kap. 23 § skollagen framgår att ett skolpliktigt barn får medges rätt att fullgöra skolplikten på annat sätt än som anges i skollagen. Medgivande ska lämnas om

1. verksamheten framstår som ett fullgott alternativ till den utbildning som annars står barnet till buds enligt föreskrifter i denna lag,
2. behovet av insyn i verksamheten kan tillgodoses, och
3. det finns synnerliga skäl.

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att det ansetts nödvändigt med en bestämmelse som ger möjlighet att godkänna andra sätt att fullgöra skolplikten i de fall där exceptionella omständigheter motiverar att barnets utbildning anordnas på ett avvikande sätt. Som exempel anges vissa fall då barnet behöver speciell vård eller behov av särlösningar för ett barn som är bosatt i en avlägsen glesbygd. Vidare framgår att bestämmelsen emellertid också kan åberopas i fall där barnets vårdnadshavare, utan att sådana omständigheter föreligger, vill att barnets utbildning skall ordnas på annat sätt än i någon av de former som lagen direkt anvisar. (Prop. 1985/86:10 s. 51)

Verksamheten ska framstå som ett fullgott alternativ

Den grundläggande förutsättningen för ett medgivande är att det tilltänkta sättet att fullgöra skolplikten i det enskilda fallet framstår som ett fullgott alternativ till den utbildning som annars står barnet till buds enligt lagens föreskrifter.

Jämförelsen måste grundas på en helhetsbedömning. Jämförelsen måste också göras med hänsyn till det barn som det gäller. Handlar det om ett barn som utan vidare med normalt utbyte skulle kunna fullgöra skolgång i t.ex. grundskolan, skulle det innebära en urholkning av skolplikten och av motsvarande rätt till utbildning, om en påtagligt sämre utbildning än grundskolans godtogs. När inga exceptionella omständigheter föreligger bör man ställa i princip samma krav som gäller för att en fristående skola ska godkännas för skolpliktens fullgörande (Prop. 1985/86:10 s. 51 och s. 126).

Behovet av insyn i verksamheten ska kunna tillgodoses

För att säkerställa att utbildningen väsentligen motsvarar den offentliga grundskolan måste insyn i verksamheten erbjudas.

Synnerliga skäl måste föreligga

Att synnerliga skäl måste föreligga infördes i och med den nya skollagen och innebar då en skärpning av bestämmelsen.

Synnerliga skäl kan till exempel förekomma i situationer då eleven nyss flyttat till Sverige från något av våra grannländer men har mycket starka skäl för att gå kvar i det gamla landets skola under återstoden av terminen. Även situationer då eleven under längre tid önskar vara från skolan på grund av resor eller filminspelning kan tänkas utgöra synnerliga skäl för att under en tid få medgivande att fullgöra skolplikten på annat sätt om det finns mycket starka skäl i det enskilda fallet (Prop. 2009/10:165 s. 885)

Bedömning

Svenska skolan i Thailand är inte godkänd av Skolverket eller Skolinspektionen och erhåller inte heller statsbidrag från regeringen. Av den information som givits in i ärendet framgår bl.a. att för de elever som vistas relativt kort tid ska/bör eleven ha med sig IUP, läromedel och grovplanering. Svenska skolan i Thailands uppdrag blir då att följa den planering som den kommunala skolan ger dem.

Vårdnadshavarna motsätter sig inte insyn i verksamheten men insynen måste anses som begränsad på grund av den geografiska lokaliseringen. Mot bakgrund av att ansökan om medgivande avser en period om cirka elva veckor behöver nödvändigtvis inte samma krav på insyn ställas som om ansökan avsåg en längre period.

VH har erhållit en anställning utomlands. Uppdraget i sig är angeläget men kan inte anses utgöra synnerliga skäl för att barnen ska få fullgöra skolplikten på annat sätt. Att synnerliga skäl måste föreligga innebär att bestämmelsen ska tillämpas med stor restriktivitet.

Vid en samlad bedömning av de skäl som familjen anför bedömer förvaltningen att det inte föreligger skäl för medgivande att fullgöra skolplikten på annat sätt. Förvaltningen föreslår därför att utbildningsnämnden avslår ansökan, uppdrar åt Stockholms

stads stadsjuridiska avdelning att föra utbildningsnämndens talan i domstol samt att beslutet justeras omedelbart.

Bilagor

1. Ansökan
2. Uppdragsbeskrivning
3. Information om Svenska skolan i Thailand

Hur man överklagar beslutet

Detta beslut kan överklagas till förvaltningsrätten i Stockholm. Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till utbildningsnämnden.

Om beslutet inte ändras som Ni önskar sänder nämnden överklagandet vidare till förvaltningsrätten i Stockholm.

För att förvaltningsrätten skall kunna ta upp överklagandet måste er skrivelse ha inkommit till utbildningsnämnden inom **tre veckor** från den dag då ni fick del av beslutet.

Ange vilket eller vilka beslut ni överklagar genom att ange beslutsdatum och diarienummer. Ange varför ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring ni vill ha. Bifoga även skrivelser eller annat som ni anser har betydelse för bedömningen och som inte tidigare bifogats med ansökan.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, adress och telefonnummer. Om person- eller adressuppgifter ändras, skall detta genast anmälas till förvaltningsrätten och utbildningsnämnden. För fler upplysningar om hur man överklagar, kan ni vända er till utbildningsnämnden.

Överklagandet skickas till:

Utbildningsnämnden
Registrator
Box 22049
104 22 Stockholm